

**Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(10 դեկտեմբերի 2017 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Արտասահմանում հրատարակվող գիտական ամսագրերից մեկը՝ “Science Journal” անվամբ, մի քանի տարի առաջ գիտական-հոգեբանական որոշ փորձերից եւ հետազոտություններից հետո եկավ այն եզրահանգմանը, որ կյանքում մարդու ինքնարժեքի բարձրացմանը նպաստում են ոչ միայն սեփական ձեռքբերումների, վաստակի մասին մտորումները, այլ նաեւ, երբ մարդ իր ձեռքբերումները համեմատում է այլոց ձեռքբերումների հետ եւ տեսնում իր գերակայությունն ու հաջողությունները:

Սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս սրանից շուրջ երկու հազար տարի առաջ քարոզում էր Իսրայելում եւ խոսում այն մասին, թե մարդուն ինչը պետք է ամենից շատ հուզի կյանքում, եւ ո՞ր երեւույթը պետք է նրա ինքնարժեքը բարձր պահի: Ժամանակները, դեմքերն ու դեպքերը փոխվել են, բայց երեւույթները, թերեւս, մնում են նույնը: Քսան դար առաջվա փարիսեցին այսօրվա փարիսեցին է, այն ժամանակվա մաքսավորն այսօրվա մաքսավորն է, սակայն այդ միջավայրում Քրիստոս բացարձակ նոր գաղափարներ մտցրեց: Նա, նախընթաց այսօրվա ավետարանական պատմությունը, որտեղ ներկայացվում է մի մեծ խնջույք, որին հրավիրվել էին ե՛ւ մեծահարուստներ, ե՛ւ աղքատներ, մի քանի այլ խնջույքների մասին է խոսում եւ պատգամներ տալիս: Նախ՝ խնջույքներից մեկի ժամանակ, երբ շաբաթ օր էր (գիտենք, որ հրեաները շաբաթ օրը որեւէ գործ չէին կատարում), մի անդամալույծի է բժշկում: Եվ իր այդ բժշկությունամբ Նա վերափոխում է մարդկային միտքը՝ տանելով դեպի այն պարզ ճշմարտությունը, որ բարիքը ժամ եւ ժամանակ չի ճանաչում: Բարիք գործելիս մարդ չպետք է նայի՝ կարելի՞ է, թե՞ ոչ. Աստված նրան մշտապես պատգամում է բարիք գործել, եւ դրա համար Քրիստոս եկավ մեզ ազատելու օրենքի ճիրաններից, ազատելու յուրաքանչյուրիս մեջ աճող բարդություններից՝ շեշտելով, որ բարիքի համար հա-

տուակ սահմանված ժամ եւ ժամանակ չկա:

Քրիստոսի կողմից բժշկված մարդը, թերեւս, փարիսեցիներին կողմից հատուկ էր այնտեղ բերվել՝ Փրկչին փորձելու համար, բայց Նա երբեւէ, որեւէ ճաշի ժամանակ հատուկ քաղաքավարութիւն չի ցուցաբերել եւ վնաս չի կրել դրա պատճառով, այլ մշտապես ճշմարտութիւնն է պաշտպանել. երբեմն նաեւ Նրա խոսքը հաճելի չի եղել զրուցակիցներին:

Երբ Նա ընթրում է փարիսեցիներին եւ այլոց հետ, ասում է, որ նախաթու չպետք է լինել: Երբ հյուր եք գնում, չպետք է ձեր անձը բարձրացնեք եւ առավել լավ տեղ բազմեք. կարող է գալ մեկը, որ առավել մեծ պատիւ ունի, ու ձեզ հանեն ձեր տեղից եւ առավել համեստ տեղ նստեցնեն: Ուստի, մշտապես պետք է խոնարհութիւն եւ հեզութիւն փնտրել, այլ ոչ թե՝ նախաթուութիւն ու պատիւ: Եվ եթե շարունակենք մեր մտորումները, կտեսնենք, թե երկնային արքայութիւնում իրականում ո՛ւմ է վերապահված իրական պատիւը:

Քեզ հավասարներին եւ մեծամեծներին ճաշի մի՛ հրավիրիր, այլ նրանց, ովքեր աղքատ են, կաղ, խեղանդամ եւ չեն կարող երբեւէ վերադարձնել իրենց համար գործած բարիքը: Անշուշտ, սա չպետք է հաճելի թվա որեւէ մեկին, քանզի մարդիկ, երբ բարիք են անում, իրենք էլ են բարիք ակնկալում, երբ իրենց տուն են հրավիրում մեկին, ակնկալում են, որ իրենք եւս պետք է հրավիրվեն: Չափազանց դժվար է մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի խոսքն իրագործելը. «Երբ ընդունելութիւն անես, կանչի՛ր աղքատներին, խեղանդամներին, կաղերին ու կույրերին եւ երանելի կլինես, որովհետեւ փոխարենը քեզ հատուցելու ոչինչ չունեն» (Ղուկ. ԺԴ. 13-14):

Այս ամենը բացատրելու ժամանակ սեղանակիցներից մեկը կանգնեց եւ բացականչեց. «Երանի՛ նրան, ով ճաշ կուտի Աստծու արքայութեան մեջ» (Ղուկ. ԺԴ. 15): Երբ ընթերցում ենք այս տողերը Ղուկասի ավետարանում, կարծում ենք, թե միայն պարզ եւ գեղեցիկ խոսքեր են, որ այդ մարդը բացականչեց, եւ ամենքը հանդարտվեցին: Քրիստոս ցույց է տալիս, որ իր շուրջը ժողովված եւ իրեն լսող մարդիկ կարծում են, թե իրենք արդեն իսկ արժանի են երկնքի արքայութեանը, որովհետեւ Տիրոջը հրավիրել են իրենց տուն եւ սեղանակից եղել Նրան: Որպեսզի մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս ցույց տար, որ այնտեղ ներկաներինը՝ օրենքը ձեւականորեն պահողներինը չէ երկնային արքայութիւնը, անմիջապես մի առակ է պատմում. մի մեծահարուստ հարսանիք է անում եւ բազմաթիւ հրավիրյալներ է ունենում, որոնք իրենց հասարակական կյանքում

բարձ գիրք էին գրավում եւ մեծ կարողութիւնների տեր էին: Երբ ծառաները գնում են նրանց հրավիրելու, որեւէ մեկը չի գալիս: Ինչո՞ւ, որովհետեւ չէին կարող տանուտիրոջը հատուցել այդ պատվի դիմաց, քանզի նրանց եսասիրութիւնը կոտնահարվեր, նրանց համար արդեն իսկ ամեն ինչ պատրաստ էր, սեղանը գցված էր:

Տանուտերը զարմանում է, զայրանում եւ իր ծառային հրամայում. «Դո՛ւրս եկ ճանապարհներն ու ցանկապատների առաջ եւ մարդկանց այստեղ մտցրո՛ւ, որպեսզի տունս լցվի» (Ղուկ. ԺԴ. 23): Երբ այդ մեծ խնջուքը տեղի ունենում, հաստատվում է այն իրողութիւնը, որ երկնից արքայութեան մեջ այդ հրավիրյալները տեղ չունեցան, այլ միայն նրանք, որ վերջում եկան եւ արժանացան տիրոջ շնորհին:

Սիրելիներ, ի՞նչ է մեզ այսօր ասում այս առակը: Մենք եւս հրավիրված ենք մասնակցելու Աստծո խնջուքին: Մասնավորաբար այս կիրակի օրը եկել ենք Ս. Տաճար՝ մասնակցելու սիրո ճաշին, հաղորդվելու եւ Քրիստոսի կենարար ձգարտութիւնը մեր մեջ առնելու: Որքանո՞վ ենք ընդունում այդ հրավերը, որքանո՞վ է մեր կյանքում այդ հրավերը մշտահունչ, ինչպե՞ս է այդ հրավերը մեզ բերում Եկեղեցի եւ հաղորդակից դարձնում Աստծուն. սրանք մշտական հարցադրումներ են: Մենք, թերեւս, շատ այլ հրավերների է, որ տեղիք ենք տալիս, շատ այլ հրավերներ է, որ ընդունում ենք, բայց այսօր մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս ասում է. «Եկե՛ք իմ Հոր օրհնյալներ, ժառանգեցե՛ք աշխարհի սկզբից ձեզ համար պատրաստված արքայութիւնը» (Մատթ. ԻԵ. 34): Այսօր Աստծո հրավերին անսալով՝ եկել ենք այս Ս. Տաճար, որովհետեւ մեր մկրտութիւնից ի վեր ժառանգորդներ ենք երկնքի արքայութեան:

Երբ մարդ ցանկանում է Աստվածաշունչ ընթերցելով գանձ ստանալ, վերջինս չի գտնի միայն Սուրբ Գիրքը կարդալով եւ ճգարտութիւնները տեսնելով, այլ այդ ճգարտութիւններին հաղորդ կդառնա, երբ իր կյանքում գործադրի դրանք, եւ այլոց կողմից գործադրված բարիքների արտացոլման մեջ տեսնի այդ գանձը: Աստվածային ճգարտութիւնը փորձում է երեւում, այն գեղեցիկ է խոսքի մեջ, բայց կատարելապես անհասանելի է մարդկային մտքին. միայն երբ մարդը գործակից, առաքելակից է դառնում Աստծուն, կարողանում է հետեւել ու միանալ Նրան:

Ի՞նչ է մեզ պետք, սիրելի՛ քույրեր եւ եղբայրներ, Աստծուն առաքելակից եւ գործակից դառնալու համար: Շատ հստակ է՝ լսել Տիրոջը, հետեւել Նրան, ինչպես այն աղքատները, որոնք դարպասի մոտ էին, լսեցին, եկան, մասնակցեցին հարսանիքին ու դարձան այդ շնորհի ընկա-

լողները: Սիրելիներ՛ր, այսօր պետք է լսենք Աստծուն, լսենք Նրա խոսքը:

Մի հետաքրքիր պատմություն կա. մի տարօրինակ ընտանիք է լինում: Կինը դատի է տալիս ամուսնուն եւ ցանկանում է բաժանվել նրանից: Երբ երկար դատավարությունից հետո դատավորը հարցնում է կնոջը, թե որն է ամուսնալուծության պատճառը, վերջինս պատասխանում է. «Շուրջ յոթ տարի է արդեն, ինչ այս մարդն ինձ հետ չի խոսում, որեւէ բառ ինձ չի ասում»: Անշուշտ, դատավորը զայրանում է՝ ինչպե՞ս կարող է յոթ տարի շարունակ ամուսինը չխոսել իր կնոջ հետ: Եվ այդպես զայրացած հայացքն ուղղում է ամուսնուն եւ հարցնում. «Ի՞նչն է պատճառը, որ յոթ տարի չես խոսել տիկնոջդ հետ», ամուսինը պատասխանում է. «Պարզապես այդ յոթ տարիների ընթացքում երբեք չեմ փորձել ընդհատել կնոջս»:

Մեր կյանքում շատ ենք խոսում, փորձում ենք շատ աղոթել, շատ ենք մտածում, թերեւս, Աստծուն տեղ չենք տալիս, որ խոսի մեզ հետ: Եվ երբ մեր խիստ մեղքով Աստված չի խոսում մեզ հետ, Նրա դեմ ըմբոստանում ենք, երբեմն նույնիսկ զայրանում եւ հարցնում. «Ինչպե՞ս է, որ Աստված չի գործում մեր կյանքում»: Պարզապես մի պահ լռե՛նք եւ փորձենք լսել Աստծուն, Նրա խոսքը փորձենք իրագործել մեր կյանքում, եւ այդ ժամանակ է, որ կկարողանանք հասկանալ Տիրոջ խոսքերը՝ «Եկե՛ք իմ Հոր օրհնյալներ, ժառանգեցե՛ք աշխարհի սկզբից ձեզ համար պատրաստված արքայությունը». այժմ, եւ հավետ. ամեն:

